

Hivern i primavera de l'art a Girona

La ciutat de Girona ha allotjat, aquest hivern i primavera, un seguit de quatre exposicions captivadores; d'aquelles que prestigien qualsevol ciutat i, en conseqüència, les institucions que les han fet es arribar al públic amb un gran esforç per imbricar art, història i, cal dir-ho, espectacularitat.

Per ordre d'inauguració: «Guinovart. Itinerari 1948-1990». «L'època dels artistes: Modernisme i Noucentisme». «Niebla, Pintura encara» i les noves sales del Museu d'Art de Girona. En termes generals, les quatre han ofert al públic que les ha visitades la facultat de reflexionar al voltant de l'art d'aquest segle XX a Catalunya i a Girona. Totes, com veurem més endavant, han estat de grans dimensions expositives, la qual cosa ha demostrat que, a Girona, tenim una gens menyspreable infraestructura expositiva i el que és més vital i efectiu: la suma d'esforços institucionals dona una rendibilitat cultural sense parió.

GUINOVART: ITINERARI 1948-1990

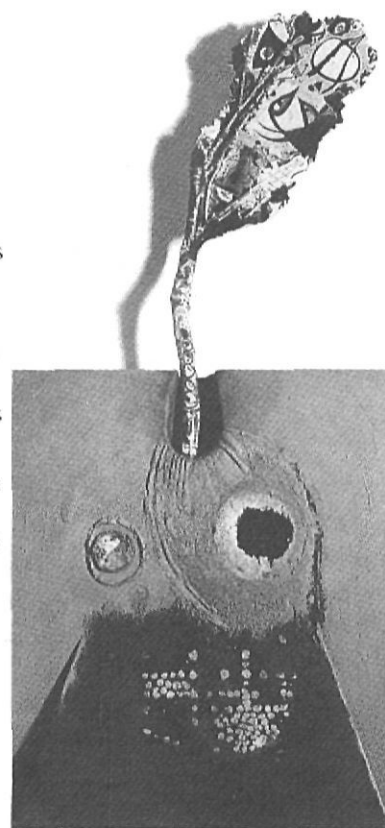
Produïda per l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, aquesta retrospectiva d'un dels més grans artistes de la segona avantguarda catalana tingué com a escenari tres espais ben distints: la sala de la Fundació «La Caixa» del carrer Sèquia, amb obra primerenca que situava les arrels post impressionistes i matèriques de l'artista barceloní en el context

que li ha de nodrir, posteriorment, la seva obra més personal i paradigmàtica. Guinovart és un artista compromès amb el temps que li ha tocat viure. Amb la societat actual, sotmesa al diner, Guinovart creu que li cal un antídoto —l'art— que assenyali pautes i conceptes punyents, ben allunyats de l'amabilitat i de l'academicisme. Això fou el

Guinovart
El mestre
1969

Guinovart
Calavera Miró
1987

que poguérem veure a l'Auditori de «La Mercè» i a les sales d'Exposicions de la Casa de Cultura. A «La Mercè» obra en dues o tres dimensions, de gran format. Obres que el muntatge (de Xavier Manubens) individualitzava reforçant-les fins al punt que al mateix Guinovart li provocaren reaccions i troballes impensades. La dignitat gòtica i silenciosa de «La Mercè» suggeria, valorava, accentuava continguts plàstics i significatius en obres capitals de Guinovart.

A la Casa de Cultura, Guinovart aprofità l'esquema llargarut de l'espai per mostrar una obra pràcticament inèdita i amb materials pobres però que crivellats pel pensament artístic i dotats d'efimeritat i economia de mitjans resultaven riques conceptualment. La uralita i el pòrex eren el suport per esgrafiats, dibuixos, buits «trompe l'oeils», colors, sapients i, sempre, carregats de propostes i funcions adustes, tempestuoses.

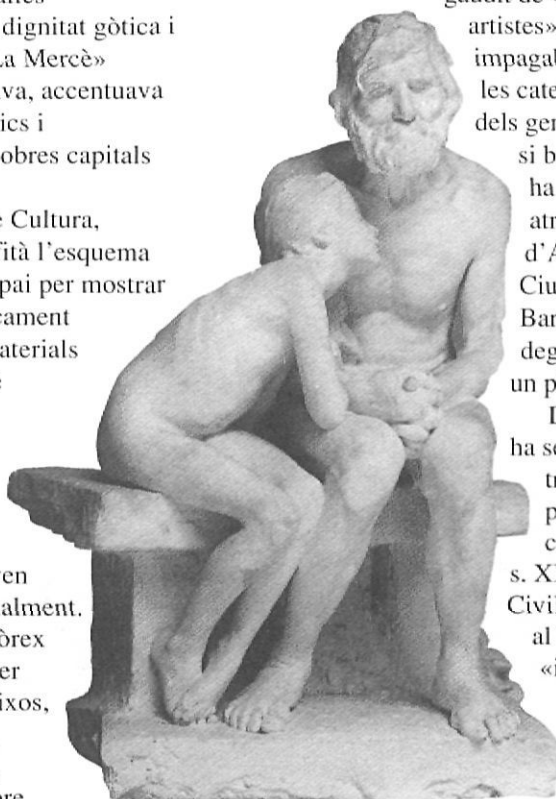
L'exposició ha deixat un magnífic catàleg on poder seguir acuradament el treball de 42 anys de lluita per l'art. Fou possible gràcies a la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, l'Ajuntament de l'Hospitalet, l'Ajuntament de Girona i la Fundació de «La Caixa».

ÈPOCA DELS ARTISTES: MODERNISME I NOUCENTISME

En el Museu d'Història de la Ciutat, a Girona, i sota els auspicis de l'Ajuntament de Barcelona, el de Girona, i la firma comercial Nestlé, hem gaudit de «l'època dels artistes», després de les impagables «L'època de les catedrals» i «L'època dels genis». Val a dir que, si bé aquesta exposició ha estat un dels grans atractius del Museu d'Art Modern de la Ciutadella de Barcelona, poder-la degustar a Girona és un plaer sibarític.

De fet, l'exposició ha servit per a revisar tranquil·lament períodes de l'art català des de mitjan s. XIX fins a la Guerra Civil. Del Modernisme al Noucentisme, «ismes» que a Catalunya acompanyaven estretament ideals nacionals i

polítics ben determinats i que han estat substrat nutritiu del que som ara mateix. Ha estat una exposició plàcida, amable i marcada per la voluntat de fer-la assequible a una gran majoria, didàctica i molt entenedora. Veíem obres ja patinades per la història, pel temps. Obres que —exceptuant-ne Gaudí, el geni—, tingueren la voluntat, en general, de vestir una cultura llargament tenebrosa. Foren

Miquel Blay
Els primers freds
1892

Alexandre de Riquer
Salon Pedal
1897

obres, moltes d'elles, concebudes per a la burgesia catalana, en genal, lligada per vincles polítics. Com sempre, aquesta exposició remarca l'obra d'un «outsider»: Nonell, l'artista contrapunt a la benevolència burgesa; fosc, de pinzellada deslligada i conreador d'unt tema poc poètic: la pobresa, les gitanes. També cal destacar l'obra pre-avantguardista dels escultors Gargallo i Manolo.

Tenen lloc destacat les obres vitalites iicolorides d'en Vayreda o l'escultura realista d'en Blay. La facilitat del dibuix d'en Casas, la gracilitat d'en Russinyol, la fredor d'en Casanoves i en Clarà; la ironia de Xavier Nogués; i, com no, el cartellisme, ben segur vehicle indispensable del Modernisme i del Noucentisme.

crònica

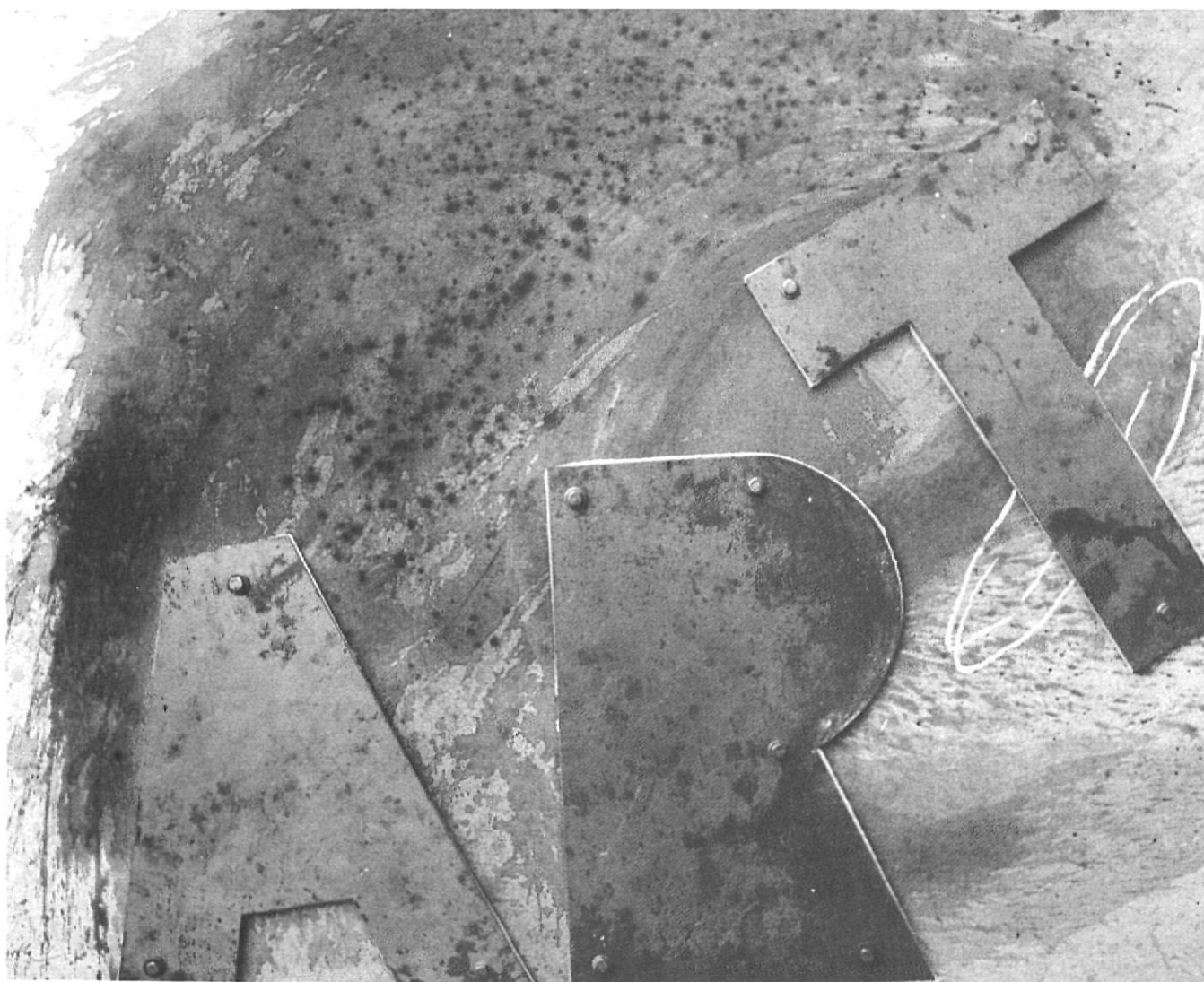
NIEBLA: «PINTURA ENCARA»

Amb aquest títol, carregat d'ironia, Niebla presentava, a tall de retrospectiva, una exposició que, amb el suport de la Diputació de Girona, l'Ajuntament de Girona, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de L'Hospitalet, donava una visió gairebé exhaustiva per la seva obra sobre tela i sobre paper, pintura i dibuix.

Niebla proposà el Palau de Fires, a la Devesa de Girona, com a receptacle de «Pintura encara» i val a dir que fou un encert perquè permetrà en el futur que el Palau Firal contingui exposicions que per la seva magnitud no tenien cabuda a la ciutat.

L'esperit inquiet i evolutiu d'en Niebla l'ha fet concebre una obra des de l'academicisme andalús de primers anys, passant per la màgia barcelonina fins al seu establiment a Casavells, per

Niebla
Art
1989

Goya
Dues Velles
1824

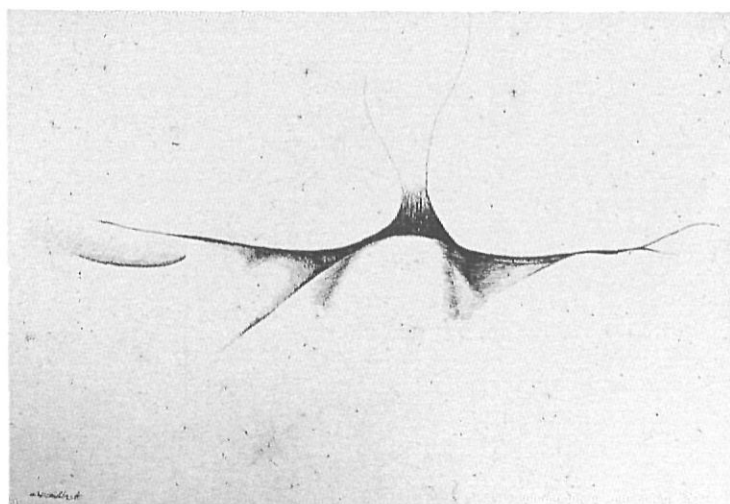
Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona per dotar la ciutat i les comarques d'un Museu d'Art viu, en el qual l'aspecte didàctic i l'aspecte lúdic s'ajustin en un aspecte més global i enriquidor: el Museu d'Art com a generador de cultura i civilitat.

De les vuit sales inaugurades, cinc tenen caire temporal, és a dir, seran sales polivalents en les quals hom podrà veure i conèixer distints aspectes de l'art. Ara, aquests espais nous donen cabuda a les peces adquirides després d'haver-se dut a terme tres mostres d'art i la Primera Biennial de Girona. Una seixantena d'obres que adjectiven el fet creatiu a les nostres comarques i que demostren, a bastament, l'encert amb què foren concebudes —les mostres— per les institucions implicades.

Difícilment un Museu de caire comarcal té un projecte de futur tan ben dissenyat i engrescador. Es tracta d'apropar el museu al públic fent-lo eina indispensable per a la reflexió i —sense frivolitat— augmentar la qualitat de l'oci dels ciutadans. Una cinquena fase ormarà el museu d'uns serveis que complementaran l'oferta inicial, tot just inaugurada.

Tres sales monogràfiques, dedicades a la ceràmica, al vidre i als objectes d'orfebreria litúrgica, complementen els nous espais d'exposició.

SEBASTIÀ GODAY

Niebla
Formes
sensibles
1970

un seguit d'etapes completes en les quals ha testimoniats mitjançant suports clàssics (tela, paper), i tècniques ben conegudes: oli, acrílic, llapis, collage, aiguafort, litografia; el seu ideari plàstic: com la necessitat d'expressió en llibertat però subjecte estrictament al concepte pintura. Això és important i li permet cert sarcasme en jutjar l'art d'ara: amb serrells de banalitat i malalt de desori.

Niebla és un pintor. Niebla es manté fidel a l'ideari de la segona avantguarda i ben poques vegades cau en el lirisme gratuït. La seva obra, en general, se sap impetuosa, enorme, prolífica i arrelada en conceptes principals: l'amor, la mort, la política, els homes, el pintor, els clàssics, l'arquitectura... Sempre, però, deslligats del cofoisme. El color, el traç, les matèries s'ordenen per prendre, en el quadre, significats contraproductius en els ànims dels espectadors pusil·lànimes. En definitiva: una exposició perfecta, antològica, que ha deixat un catàleg que serà punt de referència en l'estudi de l'obra de Niebla.

QUARTA FASE DEL MUSEU D'ART

Inaugurant aquesta quarta fase, el Museu d'Art de Girona ha pres el seu aspecte definitiu quant a capacitat. Vuit sales més i un mirador a la ciutat gairebé coronaran l'ambiciós projecte del Departament de Cultura de la

Detall
d'un capitell
de Sant Pere
de Roda.
Segle XII

